

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denašnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Vabilo na naročbo.

Koncem tega meseca začenja se novo naročevanje na „Slovenski Narod“. Vse gg. naročnike, katerim naročnina poteka, nujno prosimo, da jo ob pravem času pošljejo, ker moramo na nalog lastništva list ustavljati onim, kateri naprej ne plačajo. Ker se lista tiska le toliko, kolikor je naročnikov, ne moremo vselej kasneje številki dopošiljati, ako se naročevanje zakasni.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 " 30 "
Za en mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četrt leta	4 " — "
Za en mesec	1 " 10 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Divje sovraštvo do Slovanov

se kaže iz vsake vrste uvodnih člankov glavnega glasila nemškutarske in nemške ustavo-verne stranke, dunajske „N. Fr. Pr.“. Posebno pa zdaj, ko se je Srbija odločila v akcijo stopiti, pljuje ta nemški časnik tako strupen žolč, da je vredno zapisati i to v dolgo in dolgo vrsto britkih žalb, katere smo od te strani

uže pretrpeli, katerih pozabiti Slovanstvo nikdar ne bode moglo.

Vidi se pa iz vsega jadikovanje tega in drugih sorodnih mu listov, nemških in magjarskih, da za to so tako razljuteni na nas Slovane, zdaj zlasti na Srbe ker se — jih bojé, ker imajo slabo vest. In v tem je velika tolažba, pa tudi velika izpodbuja za nas. To je znak, da vedno bližje in bližje prihaja naš dan.

Poleg tega pa je vendar več ko čudno, da si upa „N. Fr. Pr. (27. jun.) v Avstriji, kjer je 16.000 milijonov Slovanov, naravnost očitati Andrassyju, danij Slovanov bolj zatiral ali, da njene besede citiramo, „N. Fr. Pr.“ graja: „einen ungarischen Staatsmann, in dem man die Verkörperung des Gegensatzes zum Slaventhum vor sich zu haben wähnte“ itd.

Lepa hvala za odkritosrčnost! Podučna izpoved. Več o tem govoriti nam sicer brani Damoklejev meč tiskovnega objektivnega stopanja ali sodimo, da si bode vsak misleč Slovenec iz golega citata svoje prave nazore naredil, ako ima v prsih srce za svoj rod in slovensko kri v žilah.

Iz slepega sovraštva do Slovanov more le tudi izhajati srditost teh listov na ogerske Srbe, Hrvate in sploh na avstrijske Jugoslovane zavoljo tega ker želé svojim bratom v Turčiji svobode in človeka vrednejše življenje.

Kakó! Vi Nemci ste smeli sočutiti za svoje Schleswig-Holsteince, katerim je bolje šlo nego zdaj, vi ste smeli simpatizirati na nemške Elsasce, kateri vas niti niso marali in ne izpoznali za brate, — vse iz narodnega stališča, a za nas naj bi tega stališča ne bilo? Kar je za vas krepost, to je za nas greh?

Našim bralcem je znano, da nemško-ustaveverni časniki očitajo nam Slovincem in vsem domoljubnim avstrijskim Slovanom, da Nemce sovražimo, ali kakor oni v svojem jeziku pravijo „Deutschenhass.“ No, če take reči beremo iz njihovih glasil, kakor so tu spredaj le kratko omenjene in bi se vse drugače omenjati dali, ko bi nam peró ne bilo vezano, dokaz ne bi bil težak, da je celo mehjemu Slovanu več nego teško prijateljovati z ljudmi, ki nam po svojih časnikih take čute izražajo kakor so tu vidni.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Črnogore se znanemu dunajskemu ministerskemu listu zanesljivo poroča, da so vsi Črnogorci od 17. do 60. leta poklicani v orožje, ter da bode knez oddal v Cetinji vlado svojemu senatu za ta čas, ko on v vojsko zoper Turke otide. — S tem je vse upanje onim podrto, kateri so upali, da se bode Črna gora od Srbije ločila. Črnogorci so bili vselej poštenjaki in se bodo tudi v tej velikej jugoslovanskej svobodnostnej vojski kot take izkazali, to trdno verujemo.

Srbski knez Milan otide 30. junija k armadi na mejo, isti dan izda manifest na narod srbski in drug dan se razglasi obsedno stanje za vso Srbijo, znamenje, da se vojna začne. Druge novice tu zaporedom sledé.

Iz Srbije se poroča o začetju vojski: Vsi uradniki, kateri imajo več kot 600 gld. letne plače, ministri državni svetovaleci itd. bodo imeli ves čas dokler vojska traje samo letno plačo 600 gld. Onim pa, katerih letna plača je znašala manj nego 600 gld. odtegne se 20 odst. Vse te naredbe so se pričele uže 13. t. m. Drugi sklep narodne skupščine, namreč, naj se uvrstijo vsi uradniki brez izjeme za čas vojne v armado, se je tudi uže uresničil.

Listek.

Domače slovstvo.

(Slovenski elementi v Venetščini, spisal Davorin Terstenjak. III. razprava.)

Stara Italija je imela različne prebivalce. Jedro prebivalcev so bili Itali, in mej njimi so Latini zmagali nad vsemi družimi z močjo duha in jezika. Italska narečja so v novejši dobi razni učenjaki temeljito preiskali. tako umbrijsko: Grotefend in Kampf, oskijsko Kirchof, Aufrecht, Mommsen, nad vsemi pa duhoviti prezgodaj umrli Corssen. Nerazrešljiva zagonetka je jezik starih Etruskov. V njem so hoteli najti semitične življe: Sickler, Tarquini, nemške Aufsess, celo nek anglešk jezikoslovec — Finske. Corssen se je trudil dokazati, da je jezik Etruskov arjanskega proizhojenja in tudi italsk, vendar se še odveč stranij dvomi: jeli je etruščina res se-

strica ali hčerka italščine. Znameniti prebivalci Italije so bili Veneti, in mnogo zgodovinarjev slovanskih in nemških se je trudilo dokazovati po zgodovinskem potu, da so Veneti bili betva slovanskega plemena. Uže Springsguth je opazil, da v denašnji venetščini je mnogo slovanskih besed hranjenih. — G. Terstenjak je v treh razpravah natisnenih v Matičinih letopisih za leto 1874., 1875. in 1876., ki vse skup obsegajo 318 strani in blizu 22 tiskanih pol, prizadeval si je jezikovski zaklad venetščine obsirno obdelati, in ravno pred nami leži tretja razprava.

Jezikoslovski strokavniki niso še svoje razsodbe izrekli. G. Baudorin de Courtenay, profesor na kazanskem vseučilišči imenuje v izveštji svojega potovanja po jugoslovanskih deželah do ministerstva posvečenja g. Terstenjaka znamenitega in učenega filologo in mitologa, kateri si je v svojej

specijalnosti „sobstvenim, samostajateljnim trudom“ pridobil svojo učenost, in dasiravno mu kot samouku manjka stroge šole in tako večkrat v svojih preiskavah greši, vendar se iz njegovih spisav in konverzacije z njim lahko izvleče — „mnogo poleznago.“ —

Naznanilo omenjenih Terstenjakovih spisov smo tudi brali v poljskem časopisu: Przeglad tygodniowy, Warszawa 1875. Nr. 51. Referent sicer še nij prepričan o resnici Terstenjakovega trdenja, da so starodavni Veneti bili Slovani, ker lingvistični dokazi o izhodenju narodov, oprti na podobenstvo besed mu so še premalo zadostilni. Priznava vendar referent Terstenjaku: da se je trudil prilastiti si rezultate denašnjega jezikoznanstva, in da se ne more zadosti načuditi „jego olbrzymiej (riesig) wiedzy i crudicyi“; in reče, da če bode g. Terstenjaku mogoče svojo nalogo izvesti, bode to neizmerno važen dobitok za historijo Slovanov.

V vsakej kanceliji ostaneta največ po dva uradnika, da bodeta oskrbovala najpotrebnejše stvari. Tudi bivši ministri in vsi mlajši penzionisti so uže pri armadi. Uradi in prostori ministrov so izpraznjeni, sodnije tudi vse, samo pri vsakej okrožnej sodnji je ostal jeden sodnik. Uradniki so večidel uvrsteni h kanonirjem, deloma tudi k dovožnim konjikom in intendaturskeji armadi. — 25. t. m. so odmarširale zadnje rezervne baterije, 26. junija pa vojna pošta in vojni brzjavni oddeli v Deligrad. Vsi, do 52 let stari so pozvani pod orožje. Drugi razred narodne vojske je prisegel na zastavo, potem se je razdelilo 80 novih zastav bataljonom. Cereemonije pri razdeljevanji so bile ginjlive. Možje so prisegali z navdušenjem. Več tisoč glasov čulo se je: „Ostvarit ćemo amanet otaca“. Vsi dijaki so odšli tudi k armadi, študentje, ki so zunaj Srbije študirali, imeli so do 26. t. m. priti domov, ter otidejo potem takoj vsi k južnej armadi.

Do 27. t. m. bode strategično izmarširanje dokončano. General Zach je prevzel jako težavno nalogo. Kakor znano komandira on Čačkesko divizijo, katera je sestavljena iz treh brigad namreč iz Rudiniške, Čačke in Uziške. Ta divizija zove se: „zahodnja moravska armada.“ S to armado bi imel Zach sotesko mej staro Srbijo forsirati, da se more potem zjediniti s črnogorsko armado. Njegov predbojni oddel je prostovoljna četa pod poveljem arhimandrita Dočica. Omenjeni arhimandrit pozna natanko vso zemljo y starej Srbiji.

Ta armadni oddel, katerega predbojno četo vodi znani pop Žarko (?) je 22.000 mož močna z dobro urejenim topničarstvom. Tudi s „peksimitom“ (cvibokom) so vsi oddeli dobro oskrbljeni. Prostovoljnimi četami, katere se še vedno napravljajo, bode posebno raztezajočej vstaji v Bosni zelo koristilo. Iz Uziškega okrožja pošilja se vsak dan orožje o staro Srbijo. V samostanih Pricrend in novem Varošu nakopičeno je orožje za popolno organizirano vstajo.

Močnejši oddel je na Drini pod poveljem Ranka Alimpića, namreč: dve diviziji, vsako po tri brigade; močan je ta oddel 26.000 mož. S prostovoljci vred pak doseza število 30.000 mož. Vsi so popolnem pripravljeni otiti čez reko Drino. A tudi Turki se zbirajo tamkej prav v velikem številu. Veliki in mali

Zvornik, kakor tudi Lokar so dobili precejšnjo garnizijo. V malem Zvozniku garnizijonira 3000 turških redifov, v velikem Zvorniku pak 11.000 turških mož. Pri Višegradu ustanovlja se večidel iz bašibožukov turšk armaden oddel. Turki so odposlali svoje prvobojne čete celo do Radalja-Ade. Pripravljajo se menda za ofenziyo.

Mej tem pak je glavni kraj za pričetna vojna podjetja od strani Srbov namenjena Morava-dolina, v katerej je sedaj južna armada. Boj na tem kraji bode menda najbolj odločil vse. Aleksinac je glavni kvartir južne armade, in tu komandira nekdanji ruski general Černajev. V to armado uvrščena je najboljša srbska vojska in sicer: mala stalna vojska in prvi razred narodne vojske. Pri generalnem štabu so najboljši moči uvrstene. Ta armada šteje 45-50.000 mož. Prvobojne srbske straže so uže na turškeji meji. Temu oddelu nasprotna sovražna turška vojska je veliko slabejša in manjša, kar je pa za to vojsko bolje, to je, da se opira na utvrdeni ali zašancani tabor v Nišu. Ondotni turški poveljnik je naznanil svojej vojski, da bode prej kot v 14 dnevih došla izdatna pomoč iz Smirne. Resnično pak je, da se zbira pri Bejkošu turški armadni oddel, 25.000 mož, kateri je namenjen v pomoč priti armadi pri Nišu.

Strašno slabo bode pak za Turke, ako v Bulgariji, tedaj za hrbtom postane vstanek še hujši, da pa to Srbija na vso moč skuša uresničiti, se ne da tajiti, in je več kot gotovo.

Knežev glavni kvartir bode pri južnej armadi. (Opozorujemo bralce, da je to poročilo iz Srbom neprijateljskega vira, torej tem več vere zaslučuje.)

Včeraj so imeli hercegovinski in nekateri bosenski vstaški poglavarji na Ubljah v Banjanih shod. Vodje so izdali posebni „pravilnik za vstaše“, ki ima 18 paragrafov, kateri vstaško vojsko uredujejo, zabranjuje glave sekati, ukazuje vsacemu Hercegovincu orožje prijeti.

Kakor hercegovinski na Ubljah, tako so imeli bosenski višji vstaši včeraj v Kozari planini shod. Sklepati so imeli baje, da se Bosna priklopi Srbiji, a oni, da se Hercegovina zjedini s Črnogoro. Kakor brž bode to svetu priobčeno po posebnej proklamaciji, onda bodo obe državi posele svoje zemeljsko primnoženje.

inatelji slovenske literature, ne bi tako neutrudljivega in požrtvovalnega pisatelja pustili v bornej vasi, priskrbeli bi mu službo, v katerej bi si lahko nakupil potrebne knjige, da bi mu ne bi trebalo v predgovoru bridko pred učenim svetom se potoževati, da zaradi tega je delo pomanjkljivo, ker si le počasoma more nakupiti literarne pomočke, — kadar mu bog blagoslovi polje in hlev.

Mi samo delo našemu občinstvu naznanjamo prepustivši kritiko strokovnikom, g. pisatelju pa želimo trdno zdravje, da more naprej odpirati zaklade slovanske starodavnosti. J.

Jadranski glasovi.

Narod, ki umetnosti ne čisla in ne podpira, ne more se nadejati zlate bodočnosti. Znana je p. n. slovenskeji inteligenci, zlasti na Primorskem, vrednost Hajdrihovich pesni izdanih pod naslovom, ki stoji na čelu teh vrstic.

O bulgarskem vstanku se češkemu „Pokr.“ piše iz Vidina, da vsak dan Turki tja pripeljejo po 20 uklenenih Bulgarov, bosi in gologlavih, neusmiljeno jih mučijo. Dpisnik se tolaži, da baš to bode vsem Bulgarom orožje v roko stisnilo, da se bodo bojevali za svobodo Bulgarsko.

Bulgarski listi štejejo, da je sedaj uže 40.000 vstalih Bulgarov v orožji. Okolo Plovdiva namreč 15.000 v karlovskem in kazanliškem okraji 9000, okolo Gabrova in Trnove 12.000, blizu Šumla 5000 in okolo Varne 3000. Bulgarska „narodna vlada“ izdala je proglas na vse Bulgare, da nihče ne sme prej odložiti orožja predno nij Bulgarija svobodna.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. junija.

O „pomirbi medju Čehi“ prinaša hrvatski „Obzor“ članek, v katerem izraža iste misli v družih besedah, kakor zadnjič naš „Slovenski Narod“. On se čudi, da staročeški organi patrijotično izjavo in lojalno ponudbo mrzlo sprejemajo, namesto, da bi protivniku zlate mostove gradili. Tu ne gre za to, ali ima zadovoljščino Rieger ali Sladkovski, nego gre za Češko, katera nij nikdar potrebovala bolj vseh svojih sinov kakor zdaj. Če Nemčija v Prago pride, to je strašnejše nego belegorska bitka „Zato u slogu, česki ljudi!“

V *Galiciji* so se uže začele priprave za deželne volitve. Nasproti si stoje Rusini in Poljaki; poslednji pa imajo še mej soboj prepir. „Gazeta Narodova“ svetuje, naj se poljsko plemstvo polasti mandatov, „Dziennik polski“ pa svari pred tem, da bi se kak stan naglašal, nego vsi brez razločka naj bodo rodoljubi

Dalmatinski deželni odborniki Klaić, Branković, Iveljo in Ljubić so zopet svoje mandate položili, ko je Ljubiša vstopil. Sedaj se bode moral zbor razpustiti.

Iz *Pešte* poročajo, da so tam zavoljo srbske vojske hudo vznemirjeni. Različne novice prihajajo in druga drugo pobijajo. Magjarski vladni krogi pa tolažijo svoje strahopeteže, da je uže vse preskrbljeno, da se bode v južnej Ogerskeji mir ohranil. (Mi še ne verujemo, da bi na južnem Ogerskem mej Srbi kako vrenje bilo. Kolikor jih je moglo, ti so uže prej čez mejo šli, ali denarja poslali, kolikor so mogli.)

Vnauje države.

Srbom žugajo zdaj, ko so odločeni iti v boj, magjarki diplomati v „Pester Lloyd“, da če prav zmagajo proti Turkom, ne bodo dosegli nič prirastka srbskega ozemlja, nego

In res, zraven jezikoslovskih argumentov navaja g. Terstenjak mnogo historičnih, mitologičnih in arheologičnih in trebalo bode njegovim nasprotnikom obilo znanostij v omenjenih strokah, ako bodo hoteli Terstenjakovo poslopje podreti. Mi upamo, da se te razprave ne bodo prezirale ali pa površno obso-dile. Take preiskave so najtežavnejši problem jezikoslovja, in treba spisovatelju vsestranskih književnih pomočkov. Zato je uže nek referent v „Wiener Abendpost“ leta 1874., ko je prva razprava prišla na svetlo, obžaloval, da g. pisatelj mora živeti na kmetih, kjer nij potrebnih literarnih pomočkov, in da gospod pisatelj kot dušni pastir in ekonom nema potrebnega časa za izdelovanje tako težavnih predmetov. Gospod petersburški prof. Budilović se je čudil čez Terstenjakovo eneržijo, ko ga je obiskal in sopznal njegove trudapolne razmere. Žalibog! slovenski učejnjak ne najde za svoje študije ugodnega mesta. Ako bi slovenski škofje v resnici bili pri-

Nadejati se je bilo, da Slovenci, kojim je majka Slava podarila muzikalični sluh, bodo strastno segli po teh tako lepih, umetnih, pa zraven tako lehkich akordih. Toda več mesecev je uže, odkar se je naznanila vest, da so te pesnice izšle, bile so tudi prav ugodno kritizirane — in denes — še tretjina prednaročnikov, (da od družih ne govorim) se nij še oglasila, še menj pa vplačala. — Slišal sem tudi, da neki poverjeniki, ki so prednaročnike nabirali, in katerim so se pesni za razdelitev poslale, da se ne potrudijo, da bi dotičnikom stvar naznanili. Vprašam, kako je mogoče, da v takej nemarnosti napredujemo? In ali se smemo čuditi, ako nam talenti in umetniki v nasprotni tabor beže, kjer jim je podpora izdatnejša. — Zbudite se torej rodoljubi, vi, kojim je kolo sreče obilnejše navozilo, in podpirajte na vso moč domače talente in umetnike sploh, ker naš propad bode v prvej vrsti v as na odgovornost klical!

V—č.

bodo ostali vazali Turčije, ker „Evropa“ ne bode dovolila razširjenja srbske države. To je tako puhlo in glupo, kakor je bila doseđanja groznja, da Srbi ne bodo smeli v boj stopiti. Hvala bogu, da je poleg magjarskega še rusko-slovanski narod na svetu.

Iz **Carigrada** poroča telegram, da je tudi na otoku Chios upor proti turški vladi vzdignil se, ker je nek turšk žandarm ubil kristijana. — V Carigradu so zaprli mnogo softov, druge so iz mesta prognali, boječi se nove revolucije.

Rusija ponuja baje **Angleškej** predlog, po katerem bi se skupno in brez razdvoja mej tema državama, rešilo orientalno vprašanje. Druge velesile so o tem uže prej podučene bile.

Iz **Londona** se javlja: V zgornjej zbornici je rekel lord Derby odgovarjaje na vprašanje: Položaj v Srbiji je kritičen, ker se Srbija pripravlja na takojšnji pričetek vojne; nij njegov nalog povedati, ali Srbija namerava vojno ali ne. (Poslednje, nekako čudno zvoni).

Papež je imenoval zagrebškega duhovnika dr. Posilovića za senjskega škofa, a Angererja za dunajskega podškofa.

Dopisi.

Iz **Celovca** 27. jun. [Izv. dop.] (Janežičeva slovesnost.) Glasovi od vseh strani so na vprašanje glede Janežičeve slovesnosti zelo ugodni; razne manjše in večje korporacije so uže sklenile mnogobrojno udeležiti se ove svečanosti, in pridno se dela od strani gorotanskih rodoljubov, da postane slavljenje Janežičevega spomina sijajno in hraležnemu rodu čestno. Odločil se je kot dan slavnosti 13. avgusta t. l., to je: nedelja pred vel. g. ali vnebovzjetja M. D. Prošnji do direktij južne in Rudolfove železnice za pomanjšanje vožnine, kakor tudi do vlade gledé dovolitve se stavijo te dni.

Pozivi, vabila in program se razpošle na dotične društva po Slovenskem in na velecenjene posamezne č. gg. rodoljube v prvi polovici julija. Občna želja je, da bi postala slavnost sploh slovenska, da bi se bratje bližnjih pokrajin mnogobrojno udeležili in da bi vsi skupno pomagali, da bode dan 13. avgusta v prijetnej rožnej dolini slovenskega dela koroške zemlje vreden velikim zaslugam marljivega slovenskega pisatelja, slovničarja, buditelja lepoznanke pismenosti in prvega tajnika družbe sv. Mohora Antona Janežiča, kojega ime nas lahko združi vse Slovence brez razločka! V to bog in delavnost vsestranska! (Prosimo, da tudi drugi slovenski časopisi ovo poročilo poriočiti blagovolijo.)

Iz **Kranja** 25. jun. [Izv. dop.] Mislim sem, da se bode kdo drug oglasil in povedal slovenskemu ljudstvu, da Kranj ne spi, marveč, da tudi zaostati neče v napredku glasbenem, glede petja, kar se je pokazalo pri čitalnični besedi 15. t. m., katere program smo v svojem času brali; ne morem si kaj, da bi ne pregovoril nekoliko besedi o imenovanju veselici. Zagotovljen sem, da z menoj vsi pri besedi navzočni bivši so teh misli, da gre največ zasluge prekrasnega večera našemu izvrstnemu pevovodji gosp. prof. Glaserju, ki ume zbor izuriti v petji, tako kakor bi se vedno peti moralo. Vse pevske točke so se tudi tako predavale, venec vseh pa je bil zbor „zakletev viharja“, katerega so gospodje pevci s tako razumnostjo in občutkom peli, da je teško še katerikrat ta pesen tako lepo petja bila. Srčna zahvala tedaj gosp. profesorju od mnogih za preveselo zabavo.

Mej pevske točkami svirala je ljublan-

ska mestna godba, večjidel domače komade, za kar jej je občinstvo s ploskanjem zadovoljnost skazovalo.

Občinstva se je zbralo k besedi toliko, kolikor ga je porstor imelo na precej prostornem vrtu gosp. Jalenovem. Toliko ljudstva zadovoljiti, nij vsak krčmar kos, toda gosp. Jalen je bil skož in skož, nam nij le vrt lepo okinčal, jedi in pijače dobro preskrbel nego tudi naglo se je postregalo, kar se pri tacih priložnostih le redko nahaja.

Iz **Črnomlja** 25. jun. [Izv. dop.] Naše mestice je bilo od nekdaj v prvej vrsti narodnih mest, sedaj pa moram nekako tožno izdihniti, da nij več tako, vsaj ne tako, kakoršno bi bilo lahko in bi moralo biti. Narodnjaki, boreči se za istino in svobodo naše domovine, postali so lehkokrvi omahljivci pa — ti so tako levičnjaki ali desničarji, kakor petelin na turnu. Tudi je temu uzrok naša čitalnica, koja sicer ne hira zelo, vendar pa sedaj preveč molči. Odbor bi lahko kaj učinil, to ali ono zabavo, a vse je tiho. Nekatero osobne razmere — ostanejo naj le osobne — v narodnem svetišči moramo biti pa vsi jedini. Časopisov imamo sedaj 4, beri štiri — a kaj pomenja „čitalnici“?

Občinski odbor bog zna kaj obravnuje. Za snažnost mesta pa se premalo skrbi. Črnomelj je sedaj tisto mesto, kjer stari omikani odmirajo, — pravih mladih pa manjka, ki bi obetali kaj za bodočnost.

Čudno je to, da v Črnomlju, ki je uže tako sam les in slama — dopušča občinski odbor, da se hiše še vedno se slamo pokrivajo in to ako se nov strop dela. Po družih krajih se to ne sme več. Končno omenim še novega društva „Schützenvereina“, kojega osnoveatelj je tudi bivši čitalnični podpredsednik. Družabniki so sami uradniki. Govori se pa, da temu društvu poje uže mrtvaško pesen zvon.

Domače stvari.

— (Iz seje deželnega odbora 24. junija t. l.) Odgovor ministerstva za kmetijstvo na dopis deželnega odbora zaradi naprave kmetijske šole vzel se je na znanje, poleg katerega naj bi deželni odbor preudarjal in v prihodjem deželnem zboru predlagal, je-li bi ne bile nadaljevalne kmetijske šole za občno in vspešno podučevanje v kmetijstvu koristnejše nego kmetijska šola. — Pri zadnjem deželnem zboru vloženo peticijo mnogih ljubljanskih rokodelcev in obrtnikov, da bi se odpravile obrtnijske delavnice v jetnišnicah na ljubljanskem gradu in na Žabjeku — je deželni odbor izročil deželni vladi v uvaženje. Oddale so se 4 izpraznene J. Schellenburgove dijaške štipendije. — Pismo vodstva šole za slepe v Lincu, da je v omenjeni šoli prostor za več slepih otrok iz Kranjskega, izroči se deželni vladi zaradi razpisanja dotičnih izpraznenih štipendij. — Občini v Škofjej loki se dovoli za l. 1876. pobiranje 20 % priklade na direktne davke s pristavkom, da naj občinski odbor skrbi za to, da se nenavadno veliki občinski stroški leta 1876. za prihodnje leto zopet znižajo na normalni stan. — Za zidanje šole na Dobravi pri Radovljici je deželni odbor sklenil, l. 1877. pogojno dati 600 gld. podpore iz normalno-šolskega zaklada. — Deželni odbor je pritrdil, da se učiteljska služba v Čatežu dà sedanjemu učitelju v Postojni Alojziju Račiču.

— (Umrli) je zopet mlad rodoljub, od katerega smo pričakovali, da bode pomnožil vrste narodnih prvoboriteljev. 20. t. m. je doma pri svojih stariših v St. Jurji poleg Vranskega umrl g. Anton Habijan, bilježniški kandidat v Mariboru po kratkej bolezni na tuberkulozi v 25. letu svoje starosti. Rajniki je bil iskren rodoljub, kateri se je uže veselil, da bode kot prihodnji notar uradoval slovenski, bil je izvrsten jurist in obče spoštovan in priljubljen celo tudi od nasprotnikov. Priporočujemo ga tedaj vsem kolegam, prijateljem in znancem v blag spomin. Lehka mu zemljica!

— (Novo ljubljansko „hranilno in posojilno društvo“) prične svoje delovanje s 1. julijem. Kdor tedaj želi pristopiti ter vzeti nekaj deležev po 10 gl. a. v., lahko se oglasi v pisarni v Virantovej hiši. Več o tem naznanja današnji inserat in pravila, katera se ravno tam dobivajo. Zlasti obrtnikom in domačim gospodarjem to društvo priporočamo, da se ga poprimejo.

— (Čitalnica v Loki.) Omenili smo uže, da bode denes po polu dne ob 6. uri na „Štemarjih“ slovenska predstava, pri kateri bode sviral oddelek hrvatskega polka nadvojvode Leopold. Nadejamo se mnogo občinstva.

— (Keglanje za dobitke) bode od denes počmši v gostilnici pri „belem konjičku“ pri Auru, na korist bolnišnega fonda kranjskega društva vojaških doslužnikov.

— (Volka) je z vilami ubil Miko Štefanič, na Kolpi. Na hrvatskej strani so bili volka obdali in je čez Kolpo plaval. Volk je velik in star; pozna se mu tudi, da je bil uže večkrat obstreljen.

Najnovejše!

Pred končanjem uredovanja nam dohaja telegrafično poročilo, da je včeraj (27. jun.) bil izklican srbski Milan za kneza Bosnije. Bosenska deputacija je šla v Aleksinac to knezu naznanjat. Hercegovinci pak so proglasili črnogorskega Nikita za kneza v Hercegovini.

Razne vesti.

* (Turki) so v Bosno prišli 1463. leta, v Hercegovino pa 20 let kasneje. Bosenskim Slovanom, ki so se dali poturčiti, dali so ravnopravnost, drugi, ki so kristijani ostali, bili so podložniki ali danjiki. Prvi, renegati, so postali, gospodje „begi“, a drugi so bili čreda, „raja“. Begi vladajo nad rajo. Begi so vso zemljo v last vzeli in raja jim jo je morala obdelovati, kristijani so bili sužnji. Zda bode jendenkrat drugače!

* (Nesreča na železnici.) Poštni vlak na železnici mej Saragoso in Barcelono v Španiji je 24. t. m. iz tira skočil. Pri tej priliki je 17 ljudij usmrtenih bilo in 57 je ranjenih.

* (Civilna poroka v posilnej delavnici) v Parizu je bila 24. t. m. Oženila sta se Mailard in Brignault, katera sta vsak na dvajset let v prisilnej delavnici obsojena, vzela sta dekleta Piat in Coutourier, kateri ste vsaka na deset let obsojeni. Osem policajev bode za pri o priporoki, ter bodo skrbeli, da se ničesar ne pripeti mej poroko in da nobeden ne uide.

Pariz.

28. junija:

Keropa Vodes iz Trsta. — Osler iz Gradca. Pri Stonu: Pihler iz Prage. — Siber iz Zagreba. — Rayman iz Dunaja. — Wal iz Trsta. — Kuhn iz Dunaja. Pri Malčič: Holzinger iz Dunaja. — Hagen iz Gradca. — Mandl iz Dunaja. — Kifer iz Kranja.

— Hoffman iz Dunaja. — Fischl iz Brna. — Beer iz Dunaja. — Parhuber iz Gradca. — Polak, Schwarz iz Dunaja. — Carman iz Trsta. — Pachner iz Maribora. — Demler iz Dunaja.
 Pri bavarskem dvoru: Vernik iz Gradca.
 — Petrič iz Trsta.

Tržne cene

v Ljubljani 28. junija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 60 kr.; — rež 6 gld. 90 kr.; — ječmen 4 gld. — kr.; — oves 3 gld. — 90 kr.; ajda 5 gld. 40 kr.; — prosó 4 gld. 80 kr.; — koruza 5 gold. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 60 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 75 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 50 kr.; — slame 3 gold. 15 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 28. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. 20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69 —
1860 drž. posojilo	109 — 25
Akcije narodne banke	833 —
Kreditne akcije	138 — 20
London	123 — 40
Napol.	9 — 81
C. k. cekini	5 — 84
Srebro	101 — 60

Kazipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel, obrt itd. takó, da je oznanilo uvrsteno skozi tri mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako nižjanej ceni storiti, katera se izve pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Franjo Železnikar

se je preselil s svojo

krojaško delavnico

v poslopje Ljubljanske čitalnice, ter se priporoča slav. p. n. občinstvu, posebno tudi čest. duhovščini z obljubo, da bode izročena mu dela vestno in točno izvrševal. (128—7)

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogo-vrstno kramarsko in gospodsko blago. (2)

Zahvala.

Podpisani odbor šteje si v dolžnost, ob priliki na korist tukajšnjega glasbenega društva napravljeno keglanje, gospodu Perlezu za brezplačno kegljišče, slavnemu komiteju za svoje vspešno delovanje in vsem prijateljem in dariteljem za mnogobrojno udeležitev izreči najtoplejšo zahvalo. V Ljubljani, 27. junija 1876. (200)

Odbor ljubljanskega glasbenega društva.

Brezimnemu g. piscu L. — Z.

Vašej želji nikakor nijsem zamogel ustreči. Uže od 28. novembra ne bivam več tamo, temveč v Trstu. Prosim Vašega naslova. Nij se Vam bati ničesa, moja čestna beseda Vam je porok. (201)

Podkrajšek.

Dobro odgojeni učenec

od 14—16 let zna takoj k meni v službo stopiti, vse drugo pri

Franc Slovshe-tu,

mesarju, poljansko predmestje št. 31, v Ljubljani. (202—1)

Na Gorenjskem

v Mostah, jedno uro od Lesec in jedno uro od Javornika oddaljeno (193—2)

posestvo

se prodaja prostovoljno z mlinom osmih tečajev s stopami in žago, potem še z neko drugo hišo ravno tam z gospodarskim poslopjem in z vsemi srenjskimi pravicami in s kovačnico vred.

Natanko vse pové podpisani lastnik v Mostah št. 9.

Josip Markelj.

Circus Sidoli!

(na sejmnem trgu.)

Denes četrtek 29. junija 1876

Dve veliki predstavi

v višjej umetelnosti jahanja, izučenih konj, gimnastike, ballete in pantomine.

Začetek prve ob 4. uri po polu dne, — druge ob 8. uri na večer.

Vse natančneje naznanjajo posebni dnevni listiki. (197—3)

Teodor Sidoli, ravnatelj.

Zobni zdravnik A. Paichef

stanuje poleg Hradeckijevega mosta v Mali-jevej hiši v I. nadstropji in ordinira od 9. do 12. in od 2. do 6. ure. Njegova esenca ustne vode, steklenica po 1 gld., in zobni prašek, škatljica 60 kr. dobiva se razen v njegovem stanovanji tudi pri gospodu lekarju Majerju in gospodu Karingerju in Kašu. (176—5)

Išče se

izurjen poštarški odpravitelj

(Postexpeditor) (190—2)

za poštni urad Vinica na Dolenjskem. Več se izve pri gospej Ana Blincec, poštarici v Vinici.

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53—13)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Nepremakljive in za peljati

Mlatilnice na cveke

ročne in za vlačenje

od 1—6 konj

izdeljujejo kot specialiteto

Umrath & Comp., v Pragi

gospodarskega orodja strojna fabrika.

Ceniki in podobe zastoj. Za vsak stroj se jamči. (188—2)

ZALOGA

pri gosp. Josipu Debevcu v Ljubljani.

Vabilo k pristopu!

Osnovano se je v Ljubljani ravnokar društvo in je pri deželnej sodnji se protokoliralo pod imenom:

„Hranilno in posojilno društvo“.

Glavni namen društva je:

- Dobivati si denarna sredstva s svojim tovarštvenim kreditom;
- prejemati denar na obresti;
- dajati posojila.

Vsakdo, kdor hoče društvenik postati, se more z deleži po 10 gld. a. v. društvenega podvzetja udeležiti, in sicer more najmenj jeden delež si oskrbeti.

Z društvom je zvezana tudi hranilnica, katerega zavoda udeležiti se zamorejo tudi nedruštveniki, in najmanjši hranilna vloga znaša 20 kr., katere vloge se plodonosno nalože, ter se zamorejo vsak čas z obresti vred vzdigniti.

Društvo bode dajalo denarje na posojila po §. 7. dr. pr.:

- Na osebni kredit;
- proti poroštvu;
- proti zastavi;
- na hipoteke, t. j. na hiše in zemljišča.

Ker ima društvo le občno korist občinstva pred očmi, vabimo vse prebivalstvo k najboljnejšemu pristopu, bodi-si kakor deležniki ali hranilničarje.

Delovanje društva se prične

prvega julija 1876.

Početkom meseca avgusta t. l. bode sklican prvi občni zbor deležnikov in se volil po §. 24. društvenih pravil stalni odbor.

Društvena pisarna je

na sv. Jakoba trgu v Virantovej hiši,

na vodno stran pri tleh na desno.

V Ljubljani meseca junija 1876.

(199—1)

Začasni odbor.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Ker dan 2. julija t. l. ravno na nedeljo spada, tako bode v Petrovčah v ponedeljek 3. julija letni in živinski semenj,

in pri tej priliki bode podpisana občina tistim lastnikom, kateri najlepšo govejo živino na omenjeni semenj pripeljejo, darila podelila, zato je podpisani občinski urad uljudno naglašja, naj se živinorejci prav obilno udeleže.

(198)

Občina Petrovče.

Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30% znižati in ta je

Kineškega srebra fabrikna zaloga

H. Bettelhelma & Co.,

Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer.

	prej	sedaj		prej	sedaj
6 žlic za kavo	gl. 3.50,	gl. 1.50	1 posodica za slad-		
6 navadnih žlic	" 7.50,	" 2.75	kor s pokrovom	gl. 4.—,	gl. 1.20
6 nožev za obed	" 7.50,	" 2.75	mal. tas za sladkor	" 3.50,	" 1.20
6 vile	" 7.50,	" 2.75	1 posodica za maslo	" 3.—,	" 1.50
1 vel. žlica za juho	" 5.—,	" 2.50	3 korke s podobami	" 3.—,	kr. 90
1 " mleko	" 3.—,	" 1.50	1 par svečnikov	" 6.—,	gl. 3.—
1 moka skledica z žlico	" 6.—,	" 3.—	1 majolka za čaj	" 8.—,	" 6.—
			1 posoda za olje i oset	" 8.—,	" 5.—

Posebnega opazovanja vredno!

6 nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo 9 gl. 50 kr. 6 vilic, 6 žlic za kavo. 6 desertnih nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju 6 " vilic, 6 " žlic, namesto gl. 26 samo gl. 9.75. 6 postavcev za nože,

Najnovejša pasta za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljic gl. 1.20.

Jako lepe tase, majolke za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za pograne mize, grandole, posipalci za s'adkor, čašice za jajca in garniture za jajca, posodice za zobotrebece, sponke za servijete itd. itd. Na vzunaj razpošilja se točno in vestno proti poštnem povzetku. Na zahtevanje dopošilja se tudi razločeni cenik brezplačno. (142—6) 1

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.